

Constantinopol, capitala lui Constantin cel Mare

La 11 mai 330, în cadrul unui ceremonial fastuos, inaugurează oficial noua capitală - Constantinopolul. Fondat în noiembrie 324, pe locul vechii colonii megariene Byzantion, noul oraș va avea o importanță strategică și comercială deosebită, favorizată de poziția sa geografică, care-i contestă calitatea de placă turnantă între Europa și Asia.

Intr-un timp scurt el se va acoperi cu terme, palate, biblioteci, monumente, lăcașuri de agrement (între acestea - un urias hipodrom, capabil să adopostească mii de oameni). Maretul palat imperial (Palatul sacru sau Marele Palat) ocupa 100 de hectare.

Constantinopolul, ca și vechea Roma, avea senat propriu, sediul unuia din consuli era stabilit aici, locuitorii capătând aceleasi privilegii ca romani. Desi Constantin se dovedise un permanent ocrotitor al creștinismului, el a ingaduit și vechile religii. Astfel, între edificiile nouului oraș, alături de biserici, se ridică și temple pagane, printre care se distinge templul Fortunei, iar uriasa statuie a lui Helios îl reprezintă pe Constantin.

Va fi practicat în continuare cultul Soarelui invincibil ("Sol invictus") care avea numerosi adepti. Treptat, fortele vitale ale Imperiului roman se adună în noua metropola, unde se va năște o strălucita cultură, cea bizantină, din sinteza elementelor romane, grecesti și creștin-orientale. Mutarea capitalei imperiale pe malurile Bosforului a reactivat viața economică, militară și politică la Dunarea de Jos și în special în Scythia Minor, în scopul creării unui avanpost al noii Rome în calea invadatorilor.